

DIES 1 april 2006

Autarkeia, verzorgt vanaf 14.00u een tweeluik voor het middagprogramma aansluitend op het thema van de Universiteitsdag "Verwondering en verlichting, de wereld als woon- en werkplaats". Herman Philipse zal spreken over: "Wijsgerige Wereldconcepties van Descartes tot Heidegger".

De theepauze van ±15.00-15.30u zal gelegenheid bieden om bij te praten, na te praten of over eigen idee'tjes van gedachten te wisselen naar aanleiding van de wereldconcepties. Het programma vervolgt met de voordracht van Miriam Sniijders; 'Cosmopolitan citizenship and inclusion in an international context'.

Om ±16.30u is het tijd voor de borrel; dat biedt de gelegenheid om ook deze "materie" nog nader te bespreken, herinneringen en nieuwtjes uit te wisselen enz.

Locatie	Zaal B, Ruppert Gebouw, Uithof Dit gebouw is vanuit het Educatorium te bereiken. Wie met de buslijn 11 of 12 komt, kan het beste uitstappen bij Heidelberglaan 2, Unnik-gebouw)
Aanvang	14.00u
Toegangsprijs leden en niet-leden	gratis 5 Euro
Contactpersoon	erna.kas@phil.uu.nl (030-2531831)

Opgeven: tot uiterlijk 15 maart 2005 per

- kaart in de universitaire alumnikrant (die ± 23 febr. in uw brievenbus ligt);

en anders:

- voor leden: via een mailtje naar erna.kas@phil.uu.nl
- voor niet-leden via overschrijving, onder vermelding van 'Middagprogramma filosofie'.
Het gironummer is: 2294471,
t.n.v. Autarkeia, p/a Steve Bikostraat 262,
3573 BG Utrecht.

Geef uzelf tijdig op; vol=vol, er is een beperkt aantal plaatsen

Philosophical High Tea 25-11-' 05; Dick Kleinlugtenbelt

De leden van Autarkeia die deelnemen aan de High Tea druppelen op 26 november 2005 even voor tweeën binnen, in de knusse woonkamer boven het Bakkerswinkeltje aan de Wittevrouwenstraat. Mensen herkennen elkaar en begroeten elkaar hartelijk. Het "Hoe gaat het?" of "Alles goed?" geeft snel stof tot herkenning, gegrinnik en nieuwe verhalen. De spreker van vanmiddag, Dick Kleinlugtenbelt, komt binnen. Hij heeft enkele exemplaren van zijn nieuwe boek ' Mensbeelden en levenskunst' meegebracht. Hij is ook voorzitter van de Vereniging Filosofische Praktijken. Eén van zijn praktijkactiviteiten is het voeren van socratische gesprekken. Dat betekent dat een fundamenteel probleem via eenvoudige voorbeelden wordt geanalyseerd, veelal in een groepsgesprek.

Via Nietzsche's interpretatie van de mens als een niet ingevuld dier en de kunst om te leven begint het 'pensant' als vanzelf. Nietzsche daagt uit om vanuit een eigen vrijheid te leven. Het blijkt dat zijn positieve vrijheid, ook inspanning vereist. Wat belemmert de uitoefening van die levenskunst? Verveling, bijvoorbeeld. Maar er zijn ook andere dingen die belemmerend kunnen zijn. Diverse filosofen passeren de revue. Bijvoorbeeld Nussbaum met de kwetsbare mens en kunst om het goede te doen. Emotie interpreteert zij als intelligente oordelen over de situaties en acht het gevoel iets lichamelijks; niet onderscheidend.

En filosofen die niet Dick's boek 'Mensbeelden en levensbeelden' voorkomen; Schmidt (levenservaring is de leermeester van de levenskunst) en Plato (het gesprek met jezelf is het belangrijkste en verloopt via het zelf van de ander). Eén conclusie lichten we eruit; voor levenskunst is het nodig bevriend te zijn met je zelf.

Nieuws van de faculteit

- Op 24 maart 2006 bestaat de universiteit 370-jaar
- *De resultaten van de visitatie van het onderzoek van wijsbegeerte aan de UU waren buitengewoon positief. De geschiedenis van de wijsbegeerte scoorde op alle aspecten maximaal m.a.w. excellent voor: "quality, productivity, relevance, prospects". De "prospects" van Theoretische filosofie scoorden iets minder, namelijk "very good", ook hier was het verder excellent. Bij Praktische Filosofie waren de prospects ook "very good" en de andere aspecten scoorde "good"; een knappe prestatie voor de groep die zoveel onderwijs geeft.*
- *Vanuit de faculteit Wijsbegeerte verzorgt Erna Kas al sinds jaar en dag de contacten met Autarkeia; inclusief de bestuursvergaderingen van de verenigingen. Op een dag in het najaar van van 2005 werd zij naar de kantine beneden gelokt. Nietsvermoedend was ze al druk bezig koffie (enz. enz.) te regelen, enz. enz. Totdat de poets uitkwam: hartelijk gefeliciteerd met je 25 ambtsjubileum. En bij deze ook van Autarkeia; van harte.*
- Sinds enige tijd werken universiteiten met een 'Bachelor Master' structuur. De faculteit heeft laten weten dat 'bachelors' alumni zijn.

Quo vadis?

Alumni aan het woord; in 5 regels (of een paar meer ;-)). In deze nieuwsbrief: Rutger Claassen (2002, praktische filosofie). Wat doet u (werk en privé)? Wat doet u met filosofie? Wat wilt u doen met filosofie? Wat wilt u dat Autarkeia voor u doet?

Na mijn afstuderen filosofie in de zomer van 2002 heb ik eerst mijn rechtenstudie, die ik min of meer gelijktijdig met mijn filosofiestudie deed, afgemaakt: scriptie geschreven en 4 maanden stage gelopen bij het Europees Parlement in Brussel. Daarna ben ik in september 2003 begonnen als aio en junior-docent bij de faculteit wijsbegeerte. Als docent coördineer ik het masterprogramma Filosofie in Bedrijf, dat onze faculteit samen met de faculteiten wijsbegeerte van de VU en de RU Nijmegen verzorgt. Ik geef les in bedrijfsethiek en verzorg ook een bachelorcursus Filosofie van Management en Organisatie.

In het najaar van 2004 kwam een bewerkte versie van mijn filosofiescriptie uit als boek onder de titel *Het eeuwig tekort. Een filosofie van de schaarste* (Ambo Amsterdam). Ik heb het als erg stimulerend ervaren om een stukje denkwerk aan een breder publiek te mogen presenteren en de lezingen en andere activiteiten die als *spin-off* van het boek plaats vonden hebben mij gesterkt in de overtuiging dat filosofie een plaats kan hebben in het publieke discours.

Mijn promotieonderzoek gaat over de morele grenzen van de markt. Ik onderzoek theorieën die een antwoord proberen te formuleren op de vraag welke goederen wel en welke niet aan marktwerking zouden moeten worden onderworpen. Ook hier zijn er weer veel dwarsverbanden met actuele politieke discussies (denk aan marktwerking in de gezondheidszorg). Ik kom zojuist terug van een verblijf van een semester aan de University of Michigan in de VS, waar ik mijn onderzoek heb besproken met prof. Elizabeth Anderson. Zij heeft veel over dit vraagstuk gepubliceerd. Het was zeker een stimulerende ervaring om te zien hoe filosofie in de VS wordt bedreven! De zorgvuldig geselecteerde *graduate students* (vanuit de hele wereld)

werken hard en vormen een hechte studentengemeenschap, de *seminars* zijn intensief en vragen veel voorbereiding. Ik ben dus teruggekomen met allerlei nieuwe ideeën en nieuwe inspiratie...

Berichten van het bestuur

- De contributie 2006. Het bedrag blijft ongewijzigd: € 7,= (zeven EURO).
- De alumni vereniging van UU filosofen Autarkeia bestaat op 13 december 2006 precies 10 jaar. we zullen dit in het najaar met een groots Diner Pensant vieren. Ook zal er dan een lustrumboek verschijnen.

Alumn'ukjes

- 1. Oproep.** Het bestuur van Autarkeia zoekt nieuwe alumni-bestuursleden (vrijwilligers). De tijdsinvestering is beperkt. Per jaar vergaderen we ± 3 keer anderhalf uur (en praten even bij op heel veel andere zaken). Ook de tijdsinvestering voor het organiseren van activiteiten is beperkt. Per jaar organiseren we 2 bijeenkomsten; een openbare Dies-activiteit en een besloten verenigingsactiviteit in het najaar. Dat kost een uurtje (of twee) én je bent er zelf bij ;-)). Voor het bestuurswerk is reiskostenvergoeding mogelijk. Aanmelden; via een van de bestuursleden.
- 2. e-Nieuwsbrief universiteit Leuven:** www.kuleuven.ac.be/nieuwsbrief
- 3. Boeken (nieuwe aanwinsten in de bibliotheek)**
  - WIJSB 03.66 BIR 2; ***The Concepts and Theories of Modern Democracy***, Anthony H. Birch. 2001 (2e Edition)

Het heeft even een aanloop nodig, maar dan is het hoge woord eruit: "The word 'democracy' comes from the Greek and literally means rule by the people", zo kunnen we lezen in hoofdstuk 6, p. 71 Het boekwerk van circa 250 pagina's bestaat uit vier delen. In het eerste wordt ingegaan op autoriteit in de moderne staat (nation state); nationalisme, etnische schisma's, globalisatie en politieke autoriteit. Deel 2 gaat over de democratische staat en de burger (democratie, politieke vertegenwoordiging en participatie, 'liberty and freedom' en rechten). Politieke macht en 'policy making' is het thema in het derde deel. Daar zijn hoofdstukken te vinden over politieke macht, pluralisme, elitisme en klasse dominantie en corporatisme. Deel 4? Dat gaat over stijlen van politieke analyse. Met als prikkelende hoofdstukken: 'Towards a science of politics,...' en 'Against a science of politics,...'.
  - WIJSB 03.68 MIN 7; ***Mind in Time, the Dynamics of Thought, Reality and Consciousness***. Eds. Allen Combs e.a., 2004

Het boek bevat een verzameling essays over tijd, proces en bewustzijn. De hoofdstukken zijn ingedeeld in 5 delen maar die delen zijn verder niet benoemd. Er zijn verschillende dingen interessant aan het boek. Zo zijn er auteurs die autoriteiten zijn op het gebied van hersenonderzoek. En zijn er auteurs die –vanuit de filosofie bezien– vanuit een "buitenstaander-perspectief" reflecteren op 'mind' en 'consciousness'. Ze doen dat via een reflectie op 'tijd' of vanuit (experimenteel) parapsychologisch (hersenen-)onderzoek. De meeste essays zijn in het Frans en Engels. Maar het aardige is dat er ook een aantal essays in het Italiaans in staan. Een leuke uitdaging.
  - WISB 11.3 AGO 1; ***Agonistes, Essays in Honour of Denis O'Brien***. Eds. John Dillon, e.a. 2005; 289 pg.

Het boek is een eerbetoon aan O'Brien; een eminent kenner van de oudheid. Op pg '1iv' noemt Dillon drie opmerkelijke kenmerken van de 'scholarly procedure' van Denis:

    - aandacht voor details in teksten;
    - een omvattende kennis en kritiek van voorgaande 'scholarships';
    - een neiging om gelijk te hebben.

Met deze kennis over O'Brien hebben zijn directe collega's en vrienden een reeks essays aangedragen over verschillende problemen en kwesties in de Oudheid (van de pre-socratici tot Augustinus). Maar het boek begint met een korte autobiografie van Denis zelf....!

Filosofie nú

Wat leert de filosofiestudent nú? Wat leest zij/hij? Veel readers ongetwijfeld. Maar de studiegids licht wellicht een tipje van de sluier op; een boekenlijstje misschien? Het lijstje wordt uitgebreid met ...

Bij Geschiedenis van de Filosofie kunnen vergevorderde studenten inzicht verkrijgen in 'het Goede leven'. Het gaat dan over Aristoteles, Thomas en de hedendaagse deugdethiek. (Hmm, 10 en 20 jaar heette dat ook 'hedendaags', iets gemist zeker..!-)). Een tweetal boeken worden genoemd, Aristoteles's 'Ethica Nicomachea'; een uitgave van de Ned. Historische Uitgeverij Groningen, 1999) en Aquino's 'De deugden van de mens' (vert. R.A. te Velde. Ambo Baarn, 1995).

Op het terrein van Vrijheid en moraal treffen we van Spinoza aan 'Die Ethik', Lateinisch-Deutsch (Stuttgart, Reclam ISBN 3-15-000851-4, van Kant 'Grundlegung der Metaphysik der Sitten' (Stuttgart, Reclam) en van Nietzsche het 'Jenseits Gut und Böse/Zur Genealogie der Moral'. Bij de volgende gelegenheid nemen we de GF avondopleiding onder de loep.

Wordt vervolgd.

Internet Philosophie

- Het vraagstuk van 'the Growth of Knowledge' wordt vanuit de filosofie kentheoretisch geïnterpreteerd en als zodanig geproblematiseerd. Als een 'kwalitatief' vraagstuk, als u wilt. Méér dan ooit in voorgaande jaren, is er tegenwoordig ook sprake van een kwantitatieve 'Growth of Knowledge'. In november 2005 telde internet kennelijk 600 miljard pagina's. Sinds een jaartje of wat wordt beweerd dat de verdubbelingstijd van het aantal pagina's 6 maanden is. Als dat zo is en blijft, zijn er in april 2006 ± 1.200 miljard, 6 maanden later 2.400 miljard en eer het jaar 2006 om is ± 3.200 miljard? Juist ja. Een forse groei. Of het allemaal ook 'kennis' is? Datzelfde geldt voor bijv. het aantal boeken in bibliotheken; jaarlijks komen er ± 2 miljoen bij en worden er verdubbelingstijden voor het totale boekenbestand genoemd van (7 tot) 14 jaar. Allemaal 'kennis'? Laten we ons beperken tot wetenschappelijk artikelen. Daarvan komen er nu jaarlijks circa anderhalf miljoen bij. De verdubbelingstijd? Is dat nog belangrijk? Zelfs als eventueel een eveneens groeiend aandeel internetpagina's, artikelen en boeken geen 'kennis' zouden bevatten? En al helemaal niet naar de interpretaties en maatstaven van filosofen? Bij dergelijke aantallen dringt een complementair begrip zoals 'the Growth of Ignorance' zich vanzelf op. Maar daarover zijn er al flink wat internetpagina's, artikelen en boeken geschreven!

Bronnen:

- internetpagina's: <http://businessnetwork.theage.com.au/articles/2005/11/18/3491.html>
- artikelen: pg 33, naast de foto: http://www.eahil.net/newsletter/journal_2005_vol1_n4.pdf
- boeken 15-8-2001 <http://piano.dsi.uminho.pt/grupok3/bibdiq/WersinDaniela-2001.pdf>; ... the number of books in libraries is doubling every 14 years the amount of knowledge which is available World Wide is doubling every five years

Adressen van de bestuursleden

e-mail: bureau@phil.uu.nl.

vz. Bernard Verlaan, email bjervv@dds.nl.

De contributie bedraagt € 7,- (zeven EURO) per jaar. Het gironummer is 2294471, t.n.v. Autarkeia, p/a Steve Bikostraat 262, 3573 BG Utrecht. Facultaire contact persoon: Erna Kas: Erna.Kas@phil.uu.nl